

Inleiding

Beste inwoner van de gemeente Doetinchem,

Doetinchem is een gemeente om van te houden! Jij woont in deze fantastische stad met volop kansen. Dag in, dag uit zetten onze lokale politici zich in om deze plek nog mooier te maken. De gemeente wordt bestuurd door gemeenteraadsleden, wethouders en de burgemeester. Op woensdag 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dan is het aan jou om te bepalen wie er in de gemeenteraad mag plaatsnemen om jouw geluid te laten horen.

In de afgelopen vier jaar hebben we laten zien dat de VVD het verschil maakt voor onze mooie gemeente. Denk hierbij aan de stimulering van de woningbouw, de invulling van het A18 bedrijventerrein en de verbreding van de Europaweg. In dit verkiezingsprogramma kun je per onderwerp lezen wat de VVD Doetinchem hiervan vindt. In de kern staat de VVD Doetinchem voor het volgende:

Een gemeente die klaar staat voor de inwoners

De VVD wil een gemeente die werkt voor jou. Met een prettige woonomgeving die veilig is, met genoeg groen en voorzieningen in de buurt. Een gemeente die regelt dat de straten schoon zijn en zonder wateroverlast, dat kinderen veilig naar school kunnen en waar je dichtbij huis op liefdevolle zorg kunt rekenen. Dat onze gemeente een fijne plek wordt en blijft waar jij prettig kunt wonen, werken en leven.

Goed en betaalbaar wonen

Of je nu alleen woont in Overstegen, samenwoont met je partner op De Veentjes of met kinderen een huis met tuin hebt in De Huet: de woningnood in Doetinchem is hoog en het einde hiervan lijkt nog niet in zicht. Als VVD Doetinchem willen wij dat er minimaal 500 nieuwe huizen per jaar bijgebouwd gaan worden, zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. We geven voorrang aan betaalbare koop- en huurwoningen. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat elke Doetinchemmer die hier wilt blijven wonen, of terugkeren na een studie, die gelegenheid moet hebben. Woningbouw heeft daarom de komende periode de hoogste prioriteit voor de VVD Doetinchem.

Een bloeiende lokale economie

De VVD Doetinchem wil dat er in Doetinchem meer banen bijkomen. Want een baan is zoveel meer dan een inkomen. Het is het gevoel dat je bijdraagt aan de samenleving en het zorgt voor contact met fijne collega's. Daarom willen wij dat iedereen in Doetinchem mee kan doen. Ondernemers horen voldoende ruimte te krijgen om aan de slag te kunnen. Juist de lokale bedrijven hebben een moeilijke tijd achter de rug. We willen niet dat zij van het kastje naar de muur worden gestuurd. We geven hen snel en duidelijk antwoord op vragen via het ondernemersloket en denken mee over de beste oplossing.

Een veilige buurt en thuis

In Doetinchem willen wij dat je prettig kunt leven. Dit betekent aandacht voor een groene omgeving en voldoende mogelijkheden om je vrije tijd te besteden, bijvoorbeeld in en rondom De Zumpe, De Greephorst, De Kruisbergse bossen en de Slangenburg. En prettig leven betekent óók veilig leven. Als VVD maken we verkeerssituaties in onze gemeente weer veilig voor voetganger, fiets en auto en zorgen we voor een soepele doorstroming. Denk daarbij aan plekken als het bedrijventerrein De Huet – Energieweg en Verheulswede. Zo komen we veilig en op tijd aan bij werk, school of bij familie.

Slim en duurzaam groen

Als het gaat om energie moet Doetinchem verder verduurzamen. Huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolens verschijnen in ons landschap. Dat vraagt om verstandige keuzes. De VVD Doetinchem wil dat verduurzaming betaalbaar blijft voor gewone gezinnen en ondernemers. Verrommeling van het landschap willen wij tegengaan en draagvlak onder Doetinchemmers is erg belangrijk. Zo zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst en onze stad schoon en leefbaar houden.

Verstandige financiële keuzes

Als de gemeente meer uitgeeft dan er binnenkomt ontstaan er op enig moment problemen. Daarom letten we goed op onze gemeentelijke schatkist. We houden de lokale lasten laag door de gemeentelijke taken op een zuinige, maar effectieve manier uit te voeren. En als de gemeente geld overhoudt, zorgen we dat dit terecht komt bij onze inwoners en ondernemers. Zo houden we het leven in Doetinchem voor iedereen betaalbaar.

De VVD Doetinchem is voor jou goed bereikbaar. Mocht je over dit programma iets met ons willen delen of vragen, dan kun je via Facebook, Instagram of Twitter contact met ons opnemen.

Hans Dales

Lijsttrekker VVD Doetinchem

I. Een stad waar het fijn leven is

1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig wilt voelen. Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Wij willen dat Doetinchemmers op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden. Een huis dat je kunt aanpassen aan de levensfase waarin je je bevindt. Maar de realiteit is anders. Op dit moment is de woningnood in Doetinchem hoog. Als VVD Doetinchem willen wij dat er 500 nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden per jaar, zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen.

- ⇒ Het bouwen van betaalbare huur- en koopwoningen voor starters en jonge gezinnen wordt onze prioriteit. Maar ook woningen voor ouderen die kleiner willen gaan wonen, bij voorkeur in geclusterde vorm. Wij willen dat er per jaar 500 nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. Het bouwtempo moet omhoog.
- ⇒ Door te bouwen pakken we doorstroming aan bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Zo krijgen we voor elkaar dat ouderen die kleiner willen wonen, niet langer onnodig een eengezinswoning bezet houden en regelen we eerlijke toegang tot de huizenmarkt voor starters.
- ⇒ De gemeente gaat aan de slag met creatieve, nieuwe woonvormen zoals tiny houses en kangoeroewoningen. Zo helpen we starters op weg en kunnen ouderen in een vertrouwde omgeving bij hun kinderen blijven wonen.
- ⇒ Met woningbouwcorporaties maken we afspraken over het voorkomen van scheefwonen en het stimuleren van doorstroming.
- ⇒ Strengere handhaving op het illegaal doorverhuren van sociale huurwoningen is hard nodig. De woningen die hierdoor vrij komen gaan naar mensen die op de wachtlijst staan.
- ⇒ We zorgen voor tijdelijke huisvesting voor migranten met een verblijfsvergunning, maar schaffen hun voorrangspositie bij sociale huurwoningen af.
- ⇒ Wanneer er in Doetinchem personeelstekorten bij vitale beroepen zoals agenten en verplegers zijn, geven we hen voorrang bij de toewijzing van een sociale huurwoning.
- ⇒ Om snel meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepelere procedures voor nieuwbouw. We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Zo zorgen we voor een prettige en leefbare stad. Ook doen we alles wat mogelijk is om speculatie tegen te gaan.
- ⇒ We willen dat alle inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen. Regels uit bestemmingsplannen zijn digitaal en actueel beschikbaar. We schaffen de welstandscommissie af en schrappen deze uit de plaatselijke verordening.
- ⇒ We zijn terughoudend met het verhogen van de belasting op de eigen woning (OZB).
- ⇒ Om in de woningnood te kunnen voorzien is naast inbreiding ook (beperkte) uitbreiding noodzakelijk. Denk hierbij aan het Zelhemse Broek als uitbreidingslocatie. Voor inbreiding denken wij specifiek aan meer mogelijkheden voor woningbouw in de binnenstad, het terrein waar nu nog het Slingeland Ziekenhuis staat en de nieuwbouwprojecten rond de Oude IJssel (Iselzicht).

1.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een wijk waar we ons thuis voelen. Een wijk die groen, schoon en veilig is. De gemeente stimuleert dat de wijk en buurt schoon blijven.

- ⇒ Natuur is belangrijk en verdient bescherming. Maar we realiseren ons dat ruimte schaars is. Daarom blijven we kritisch kijken wat haalbaar en realistisch natuurbeleid is, met een juiste balans tussen wonen, ondernemen en recreatie.
- ⇒ We willen nog meer groene plekken met bomen en planten in de gemeente, hoe klein dan ook. Een stenen omgeving is al snel opgefleurd met vergroening, een struik of plantenbak. Zo zorgen we voor een omgeving die klimaatbestendiger en koeler is.
- ⇒ Inwoners kunnen afval zo goedkoop mogelijk kwijt. Daarbij streven we zoveel mogelijk naar hergebruik en recycling. We zijn daarin echter wel kritisch op de wijze waarop we dit in Doetinchem uitvoering geven. Daarom blijven wij voortdurend evalueren of we hetzelfde effect kunnen bereiken met minder containers en dus minder kosten.
- ⇒ Hondenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker.
- ⇒ Het is oneerlijk dat een klein huishouden evenveel afvalstoffenheffing betaalt als een groot huishouden. Daarom passen we deze heffing aan op het aantal personen per huishouden.
- ⇒ We willen een goed werkend en betaalbaar riool. We vinden het normaal dat iedereen die hiervan gebruik maakt bijdraagt aan de kosten. Of je nu een huis huurt of een huis bezit. De rioolheffing mag niet duurder dan nodig zijn.
- ⇒ De gemeente zoekt de samenwerking op met waterschappen om wateroverlast te helpen verminderen en maatregelen te nemen om gevolgen van hitte en droogte op te vangen. Zowel bij bouwplannen, als weg- en natuuronderhoud wordt rekening gehouden met bodem en waterbeheer: beter vasthouden van water, tegengaan van verspilling en stimuleren van het hergebruik van water.
- ⇒ Bij het aanleggen van een nieuw rioolstelsel scheidt de gemeente regenwater van huishoudelijk afvalwater. Zo stimuleren we hergebruik van water en gebruiken we minder. Ook het afkoppelen van regenwaterafvoer wordt gestimuleerd.

1.3 Waar vervoer van A naar B vlot gaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. We gaan naar werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. Dat de doorstroming goed is, je niet ergens in de file staat om de stad uit te komen en je te laat bent bij je afspraak. En het is bovenal belangrijk dat verkeerssituaties veilig zijn voor voetganger, fiets en auto.

- ⇒ Het is belangrijk dat onze reistijd niet langer is dan nodig. Daarom werken we aan goede doorstroming van het verkeer, voor fiets, auto en ov. Door verschillende vormen van vervoer beter op elkaar aan te sluiten, komen we sneller aan op onze bestemming. En voorkomen we onnodige uitstoot door file. De VVD Doetinchem wil dat ons stationsgebied zich doorontwikkelt tot regionale mobiliteitshub. Ook willen wij een intercity-verbinding tussen Arnhem en Doetinchem.
- ⇒ Wij willen de spoorwegovergang bij de Europaweg ondertunneld hebben voor een betere verkeersdoorstroming.
- ⇒ Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. We richten onze straten en wijken, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportclubs, veilig in. Dat doen we in samenwerking met verkeersexperts, ouders en buurtbewoners.
- ⇒ Een auto is vaak geen keuze, maar hoognodig om op werk te komen of te kunnen mantelzorgen. Bij nieuwbouw streven we naar parkeren op eigen terrein.

- ⇒ Of het nu met een 'gewone' fiets, een elektrische fiets of een ander nieuw vervoermiddel is: onze inwoners kunnen zich prettig en veilig door de stad en onze dorpen bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. Bij ov-knooppunten plaatsen we voldoende stallingen en halen we achtergelaten fietsen weg.
- ⇒ Het is belangrijk dat het openbaar vervoer van goede kwaliteit is, met een goede verbinding tussen stad, dorp en regio. Bij aanbestedingen houden we daarom altijd ruimte in de afspraken voor nieuwere, slimmere en goedkopere alternatieven.
- ⇒ Het openbaar vervoer en voorzieningen zoals de belbus en regiotaxi zijn goed toegankelijk. Stations zijn aangepast zodat mensen met een beperking ook kunnen instappen.
- ⇒ De opbrengsten van parkeervergunningen en parkeerkosten worden gebruikt voor een goede bereikbaarheid van de stad. Niet om andere kostenposten te dekken.
- ⇒ We helpen winkeliers door duidelijke afspraken te maken over parkeerbeleid. Denk bijvoorbeeld aan laden en lossen, gratis parkeren op zondag en shuttlediensten naar winkelgebieden.
- ⇒ Tijdens de spits hebben autowegen voorrang op vaarwegen. We willen dat bruggen op die momenten niet openstaan. Daarom gaat de gemeente in gesprek met de provincie en Rijkswaterstaat zodat bruggen dicht blijven tijdens de spits.
- ⇒ De gemeente communiceert tijdig en duidelijk naar inwoners over onderhoud aan wegen en wegafsluitingen. Daarbij geldt dat we onderhoud zoveel mogelijk in één keer proberen te doen, om overlast te beperken en rekening houden met de verkeersdrukte tijdens werkzaamheden. Dus bermen worden bijvoorbeeld niet meer gemaaid tijdens de spits.

1.4 Vol slimme en duurzame oplossingen voor een beter klimaat

Doetinchem moet verduurzamen. Huizen gaan van het gas af. Ons mooie coulisselandschap bouwen we niet vol met windmolens en zonnevelden als dat niet hoeft. Nieuwe technische oplossingen nemen we graag mee. Met de energietransitie komen er flinke veranderingen, die om verstandige keuzes en draagvlak vragen. Participatie is daarin erg belangrijk. Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en een fijne en leefbare stad. Maar wel op een betaalbare manier voor gewone gezinnen en ondernemers. Door dit op een slimme manier aan te pakken, kunnen we ons leven zoveel mogelijk blijven leiden zoals we zelf willen en blijft onze stad prettig om te wonen.

- ⇒ De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De gemeente voert actief beleid om deze nieuwe sectoren te steunen. Wanneer het effectief bijdraagt aan de lokale economie en het milieu, koopt de gemeente producten en diensten duurzaam en circulair in.
- ⇒ Wij ondersteunen het streven naar een energieneutraal Doetinchem in 2050. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken. Daarbij stimuleren we milieubewust ondernemen, met een grote rol voor de lokale opwekking van duurzame energie.
- ⇒ We maken per wijk een plan voor de verduurzaming van woningen en bouwprojecten. Samen met bewoners en gebouweigenaren kijken we naar de beste oplossing. De totale woonlasten mogen hierbij niet stijgen.
- ⇒ Voordat een wijk overgaat op een andere energievoorziening dan gas, zorgen we ervoor dat inwoners een betaalbaar alternatief aangeboden krijgen. Denk bijvoorbeeld aan slimme energienetwerken, waarbij huishoudens overtollige duurzame energie onderling kunnen delen. Het gasnetwerk behouden we voor de toekomst, wanneer waterstof of groen gas toegankelijk zijn.
- ⇒ Bij het opwekken van duurzame energie kijken we eerst naar de mogelijkheden op bestaande bebouwing, voordat we open landschap en natuur hiervoor gebruiken. Denk hierbij aan zon-op-dak.
- ⇒ We maken het zo gemakkelijk mogelijk om zonnecellen en laadpalen aan te vragen, door procedures simpeler te maken. Zo stimuleren we duurzame energie.
- ⇒ Wij willen af van de onnodig vele bestelbusjes in de wijken en het centrum. Daarom zijn we voor het vormen van één logistiek centrum, van waaruit horeca en winkels in het centrum worden

bevoorrad en de pakketten in de wijken worden bezorgd, op een energieneutrale wijze. Hierdoor worden woonwijken en het centrum van overbodig verkeer ontlast.

II. Een bloeiende lokale economie

2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente. Kijk bijvoorbeeld naar de werkgelegenheid die het A18 bedrijvenpark in Wehl met zich heeft meegebracht. De coronacrisis heeft onze Doetinchemse bedrijven en ondernemers hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug en daarom moeten we de economie blijven stimuleren. Ondernemers die zijn getroffen door de coronacrisis moeten, waar mogelijk, tegemoet worden gekomen met een tijdelijke reductie op de reclamebelasting. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst.

- ⇒ We zijn voor het toekomstbestendig maken van onze bedrijfsterreinen, uitbreiding is noodzakelijk.
- ⇒ Een goede openbaar vervoersverbinding naar het A18 bedrijvenpark is nodig. Niet alleen in het kader van duurzaamheid, maar ook in het kader van bereikbaarheid.
- ⇒ Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen.
- ⇒ De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet.
- ⇒ Er is sprake van een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij het loket actief en oplossingsgericht meedenkt en waar je terecht kunt als er iets misgaat.
- ⇒ Ondernemers krijgen van de gemeente maximaal één aanslag per jaar waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- ⇒ Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag.
- ⇒ Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. Voor een klein terras schaffen we de vergunning af. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving.
- ⇒ Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht. Dus bijvoorbeeld geen (aparte) ventvergunning, uitritvergunning, objectvergunning of reclamevergunning meer.

2.2 Waar de stad en de dorpen bruisen en bezoekers van buiten aantrekt

Onze lokale ondernemers werken iedere dag hard aan levendige en aantrekkelijke winkelstraten. Door in leegstaande gebouwen wonen, werken, detailhandel en horeca te vermengen, creëren we een bloeiende lokale economie. Stad en dorp komen pas echt tot leven als het centrum bruist. Met een veilig en aantrekkelijk centrum, trekken we bezoekers aan van buiten en zorgen we voor een prettig centrum in zowel stad als dorp, die klaar zijn voor de toekomst.

- ⇒ We stimuleren winkelen in onze eigen winkelgebieden, zowel fysiek als digitaal. Aantrekkelijke, veilige en bruisende gebieden zorgen voor een levendige winkelstraat vol met lokale ondernemers. Daar kan geen grote webshop tegenop.
- ⇒ Ondernemen werkt het beste in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Dat is fijn voor onze inwoners en trekt bezoekers aan van buitenaf. Omdat de samenwerking van ondernemers in een winkelgebied hieraan bijdraagt, stimuleren wij de bedrijfsinvesteringszones.

- ⇒ We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Ook verruimen we vestigingsmogelijkheden, door het opstellen van ruime bestemmingsplannen. Zo maken we stad en dorp prettig en leefbaar.
- ⇒ De strikte scheiding tussen horeca en detailhandel is niet meer van deze tijd. Wij willen dat horecabedrijven hun producten kunnen verkopen aan hun gasten en dat ook winkeliers hun klanten als gast kunnen ontvangen.
- ⇒ Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. Daarom willen wij dat de gemeente dit stimuleert met stads- en dorpspromotie. Recreatieve ondernemers mogen uitbreiden zolang zij rekening houden met de natuur, tenzij er te weinig ruimte voor vrije recreatie overblijft.
- ⇒ De toeristenbelasting is zo laag mogelijk. Met de inkomsten verbeteren we de kwaliteit van recreatie en toerisme.

2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

In Doetinchem zorgen we voor een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen.

We zijn er trots op dat we hiermee veel bezoekers aantrekken. Daarin spelen horeca, musea, (sport)verenigingen, theater, bioscoop, bibliotheken en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om een muziekfestival, een culinair event of het Cultuurbedrijf Amphion, in Doetinchem is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.

- ⇒ In onze gemeente worden leuke evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden. Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners. Dat draagt bij aan onze Nederlandse identiteit.
- ⇒ Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel.
- ⇒ Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Daarbij horen ook cultuurhistorische evenementen zoals de Sinterklaasintoet, carnaval, kermissen en carbidschieten.
- ⇒ We willen niet bezuinigen op cultuur, maar zetten het geld zo effectief mogelijk in. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners.

2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werk is van groot belang voor de mens en de samenleving. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving.

- ⇒ We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden, en hoe dit aansluit op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken.
- ⇒ Het onderwijs en het bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn opleiding.
- ⇒ Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.
- ⇒ Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af. Zo voorkomen we nieuwe armoedevallen.
- ⇒ Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie wilt verrichten, verlies je je uitkering.

Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, kunnen als tegenprestatie verplicht worden op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.

- ⇒ De afgelopen jaren zijn te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog niet direct fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet uiteindelijk tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- ⇒ Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen met een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.

2.5 Waar iedereen meedoet en integreert

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is. Maar je bent niet direct zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt. Hierdoor kunnen vrijheden waar eeuwenlang voor gevochten is onder druk komen te staan, met parallelle samenlevingen als resultaat. Van nieuwkomers verwachten we dat ze in ruil voor de geboden gastvrijheid bijdragen aan onze samenleving. Door de Nederlandse taal te leren en je te verdiepen in onze normen en waarden, kun je sneller aan het werk. Daarbij bieden we goede begeleiding.

- ⇒ We sluiten niemand uit. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.
- ⇒ De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. We zorgen voor betaalbare cursussen om als nieuwkomer de taal te leren en gaan laaggeletterdheid tegen. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren. Wanneer iemand niet voldoende Nederland spreekt en bewust niet meewerkt, kunnen boetes volgen of korten we de uitkering.
- ⇒ Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan verplicht naar een peuterspeelzaal om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen.
- ⇒ Bij de inburgering besteden we meer aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTIQ+ rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.
- ⇒ Voor haatpredikers is er in de gemeente Doetinchem geen plaats. De gemeente neemt een proactieve rol in het voorkomen van haatzaaien en oproepen om onze waarden en vrijheden te negeren. Haatpredikers krijgen geen podium.
- ⇒ Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente ondersteunt hen niet met hulp en stimuleert hen enkel zo snel mogelijk het land te verlaten.
- ⇒ We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen, bijvoorbeeld omdat ze gericht zijn op behoud van de eigen cultuur, of omdat ze democratische waarden ondermijnen.

2.6 Waar we trots zijn op onze (super)boeren

We hebben veel waardering voor onze boeren in de veeteelt, landbouw en tuinbouw. Dankzij hun harde werk hoeven wij ons geen seconde zorgen te maken om onze voedselvoorziening. Als boeren blijven ondernemen en innoveren, leveren ze een waardevolle bijdrage aan onze economie, met minder nadelen voor natuur en milieu.

- ⇒ Om een florierende agrarische sector te behouden, is het belangrijk dat boeren niet onnodig gehinderd worden. Daarom geven wij hen de ruimte hun grond voor meerdere doeleinden te gebruiken, zoals voor toerisme, agrarisch natuurbeheer, recreatie of andere bedrijvigheid.

- ⇒ Onze natuur draagt bij aan ons welzijn. Daarom blijven we ons inspannen voor herstel en behoud van de natuur, realistisch natuurbeleid en de versterking van biodiversiteit in Nederland. Dat is ook van belang voor onze economie.
- ⇒ Wij stimuleren een duurzame veehouderij. Draagvlak en een goede balans tussen de belangen van de omgeving en de ondernemer zijn hierbij van groot belang.

III. Waardevol samenleven

3.1 Met liefdevolle zorg, dichtbij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Met hulp die zo dicht mogelijk bij huis wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt aan ons dagelijks leven. Zodat je in je eigen buurt goed oud kunt worden. Een buurt waar je burens gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje. En waar alle straten goed toegankelijk zijn, zodat iedereen gemakkelijk naar de winkel kan gaan.

- ⇒ Inwoners blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen wijk wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden en woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen.
- ⇒ Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. Daarom blijven we in gesprek met woningbouwcorporaties om bestaande woningen voor deze doelgroepen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking.
- ⇒ Zorg moet voor iedereen betaalbaar blijven. Daarom kijken we kritisch of de hulp die we geven passend is.
- ⇒ Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoe lang dit mag duren. Als thuis wonen niet langer gaat, vinden we dat er binnen 3 weken opvang beschikbaar moet zijn. Thuiszorg wordt binnen 1 week geregeld.
- ⇒ We vragen inwoners om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen.
- ⇒ Buurtplein onderhoudt contact met mantelzorgers om overbelasting te voorkomen. Daarbij zetten we vrijwilligers in en organiseren we logeermogelijkheden om lucht te brengen.
- ⇒ Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig en in de eigen wijk hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken, buurthuizen en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven.
- ⇒ Als volwassenen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen daarheen op weg. Hiervoor kunnen mensen terecht bij praktijkondersteuners bij de huisarts, huisartsen en sociale wijkteams. Zij wijzen hen door naar de juiste ondersteuning.
- ⇒ Voormalig dak- en thuislozen en mensen met psychische problematiek hebben vaak moeite met het vinden van geschikte woonruimte. Hierdoor blijven zij langer in een instelling wonen dan nodig, waardoor er wachtlijsten ontstaan. We willen daarom meer zelfstandige woonvormen met ambulante begeleiding organiseren voor de personen die daar klaar voor zijn, zodat mensen eerder hun plek terugvinden in de samenleving.

3.2 Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een gemeente te bieden waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Daar zijn we trots op en dat willen we graag behouden. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dicht mogelijk bij huis, zodat jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig stickers plakken: niet iedereen die uniek is, heeft daar hulp bij nodig. Normaliseren

noemen we dat. Maar nog niet alles in de jeugdzorg verloopt even goed. Er zijn flinke wachtlijsten voor hulp en dat moet zo snel mogelijk worden opgelost.

- ⇒ Er komt een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief.
- ⇒ Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen.
- ⇒ Wanneer hulp wel nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig stickers en maken het niet zwaarder dan nodig. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.
- ⇒ Het voorkomen van hulp, preventie, is erg belangrijk. Zo voorkomen we dat we zwaardere hulp moeten bieden. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.
- ⇒ We pakken de wachtlijsten in de jeugdzorg aan. Als kinderen extra hulp nodig hebben moet dat mogelijk zijn zonder dat zij maandenlang moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg.
- ⇒ Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden.
- ⇒ De problemen van de kinderen hebben vaak te maken met schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind te kijken maar naar het gehele gezin kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden.
- ⇒ We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisarts. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- ⇒ Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra onderstreept. Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen.
- ⇒ Het voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling heeft de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.

3.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij.

- ⇒ Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. Als de kwaliteit van lesgeven onder druk staat, biedt de gemeente ondersteuning. Die rol pakt de gemeente ook als het gaat om het voorkomen van thuiszitters in het onderwijs.
- ⇒ We vinden het belangrijk dat je zo vrij mogelijk kunt kiezen naar welke school je kind gaat. De gemeente controleert daarom of scholen zich aan de wet houden: ouders kunnen hun kinderen bij meerdere scholen aanmelden, vanaf 3 jaar oud. We zijn tegen lotingsystemen of postcodebeleid.
- ⇒ Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal) achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven.
- ⇒ School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering, loverboys en huiselijk geweld. De overheid grijpt in als de vrijheid van onderwijs wordt misbruikt.

- ⇒ School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt.
- ⇒ Het is belang dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld kiss and ride parkeerplekken. Vervoer voor speciaal onderwijs wordt vergoed.
- ⇒ Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. In onze stad zetten we ons actief in voor het sluiten van afspraken die pesten tegengaan en zullen voorkomen: het 'anti-pestent-pact'.

3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu onze samenleving steeds ouder wordt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner van jong tot oud kan sporten.

- ⇒ We houden voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. Wanneer een sportveld plaats moet maken voor iets anders, willen we dat deze ruimte op een andere plek wordt gecompenseerd.
- ⇒ Sporten is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom willen we dat sportclubs, het onderwijs en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken zodat zij problemen op tijd signaleren.
- ⇒ Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.
- ⇒ Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Sportbedrijf Doetinchem kan hierbij helpen.
- ⇒ Sport is toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze groep inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden.
- ⇒ Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- ⇒ Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties.
- ⇒ Sportevenementen zijn een manier om onze stad en de dorpen op de kaart te zetten, te verbinden en mensen in beweging te krijgen. Daarom gaan we in actief in gesprek met organisaties van grotere sportevenementen om dit voor elkaar te krijgen.
- ⇒ In ons sportbeleid geven we in het bijzonder aandacht aan gelijke kansen en de gelijke behandeling van al onze inwoners. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme en racisme is geen plek in de gemeente Doetinchem.

IV. Een veilige stad

4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in de gemeente Doetinchem veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Dat de stad niet alleen veilig is, maar eenieder zich ook veilig voelt. Maar veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

- ⇒ Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt. Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar en benaderbaar.
- ⇒ Het cellencomplex van het politiebureau in Doetinchem moet heropend worden. Dit zorgt voor meer blauw op straat. Ook worden zo de geïnvesteerde miljoenen optimaal benut en is de Achterhoek gegarandeerd van een eigen cellencomplex.
- ⇒ In onze stad moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we discriminatie en geweld tegen de medemens keihard aan en zorgen we ervoor dat het doen van aangifte zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt.
- ⇒ Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via een politieagent die in dat geval op afspraak langskomt.
- ⇒ De politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn zichtbaar op straat en in wijken. Extra boa's vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die het veroorzaken.
- ⇒ Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners en wijkagenten werken daarbij samen.
- ⇒ We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Hufters die dit wel doen pakken we hard aan.
- ⇒ Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals Keurmerk Veilig Wonen en Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers bij hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken.
- ⇒ Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt in als mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers en hangjongeren worden opgespoord en aangepakt en overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.

4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt

Mensen worden niet geboren als crimineel maar glijden vaak af door een slechte opvoeding, verkeerde vrienden of een onveilige omgeving. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die zorg draagt voor veiligheid, vormt het fundament van onze samenleving.

- ⇒ Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.

- ⇒ Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt worden voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ⇒ Door zichtbare politieagenten en BOA's die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in wijken tegen. Overlastgevers worden permanent op de huid gezeten en veel gecontroleerd.
- ⇒ Onze BOA's verdienen de juiste middelen om voor onze veiligheid te zorgen. Ook willen we dat ze gebruik kunnen maken van technologie zoals cameratoezicht en bodycams om hun veiligheid en die van onze inwoners en hulpdiensten in de stad te vergroten.
- ⇒ Als er boetes door onze BOA's worden uitgeschreven vloeien die terug in de gemeentekas. Dit geld kunnen we dan weer inzetten om de veiligheid te verbeteren.
- ⇒ De burgemeester heeft veel bevoegdheden die hij kan gebruiken om onze stad en de dorpen veiliger te maken. Te denken valt het toepassen van bestuurlijke maatregelen bij structurele overlastplegers en het inzetten van cameratoezicht. Als deze maatregelen nodig zijn voor het behouden van de veiligheid of openbare orde, willen wij dat deze ingezet worden.
- ⇒ Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp fraude of phishing. Daarom investeren we in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat inwoners weten waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.

V. Een gemeente die klaar staat voor haar inwoners

5.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

- ⇒ De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met collega's in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid en woningbouw.
- ⇒ Brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk.
- ⇒ We vinden het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen.
- ⇒ De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt. We starten met het thuisbezorgen van producten, zoals paspoorten.
- ⇒ Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en kent openingstijden buiten kantoortijden voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Bij vragen is het altijd mogelijk om een mens te spreken in plaats van een computer.
- ⇒ De gemeente zorgt ervoor dat ICT volledig up-to-date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen hacks en cyberaanvallen.
- ⇒ Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.
- ⇒ De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan of te bestraffen.

5.2 We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

De gemeente Doetinchem maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of wijk. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken.

- ⇒ Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee bij een verenigingen-, ondernemers- of duurzaamheidsloket.
- ⇒ We ondersteunen maatschappelijke initiatieven die inwoners betrekken, zoals dorpsraden en wijkraden.
- ⇒ Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt betrokken. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.
- ⇒ Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers altijd gelijk krijgen. De gemeente heeft meer oog voor de 'stille meerderheid' die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.

5.3 En we verstandig met ons geld omgaan

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

- ⇒ De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt.
- ⇒ We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt.
- ⇒ De woonlasten (zoals de OZB) blijven zo laag mogelijk.
- ⇒ De hondenbelasting wordt afgeschaft.
- ⇒ De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. 'De gebruiker betaalt' is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel als allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.